

Ylläksen kaivosohanke ajanut

● Ylläksen tunturikylistä vaikea löytää ymmärtäjiä kaivoshankkeelle. Kunta uskoo yhä keskust

Pekka Mauno

● Hannukaisen kaivosohanke on tulehduttanut kaivosta vastustavan Ylläksen tunturikylien asukkaiden suuren enemmistön ja Kolarin kunnan johdon välit.

Tämä kävi selvästi ilmi, kun osapuolet ensi kertaa kertoivat mielipiteitään yhteisessä tilaisuudessa keskiviikkona Kolarin Ylläksellä.

Kolarin kunnanjohtaja **Antti Määttä** yritti vielä aamupäivän puheenvuorossaan perustella, että kaavoitusprosessissa kaikkien vaikutusalueella olevien elinkeinon on mahdollista vaikuttaa.

– Kunnan virkamiesjohto toteuttaa sitä valtuuston linjasta, että kaikki elinkeinot voivat toimia Kolarissa. Kaavoitusprosessissa pitää pyrkiä siihen, että kaikki voittavat.

Yleisön joukossa istunut Äkäslompolossa loma-asunnon omistava kolarilainen **Reija Viinanen** oli toista mieltä.

– Ymmärrän sen, että kunnan elinkeinon koko potentiaali halutaan hyödyntää, mutta joskus on ymmärrettävä, että se ei aina ole mahdollista.

Seminaaritalaisuuden järjestäneen Äkäslompolon kyläyhdistyksen puheenjohtaja **Markus Kiili** arvioi, että tilaisuus ei saanut ainakaan ketään kaivoksen kannattajaksi.

– Halusimme järjestää tilaisuuden, jossa eri osapuolet saivat sanoa asiansa. Toivottavasti ihmisillä on nyt ymmärrys, mistä on kyse. Mutta mitään lähentymistä eri mieltä olevien välillä ei tapahtunut; elleivät kaivoksen kannattajat ole ryhtyneet sitä vastustamaan, sanoo Kiili.

”Kaavoitusprosessissa pitää pyrkiä siihen, että kaikki voittavat.”

ANTTI MÄÄTTÄ

Kolarin Kunnanjohtaja

PASI RINNE, Gaia Group hallituksen puheenjohtaja.

Vielä on aikaa vuoropuhelulle

Kaivosyhtiö on tehnyt virheitä, kun se ei ole tiedottanut aktiivisesti. Kun ei ole ollut tiedonvaihtoa ja vuoropuhelua, ei ole syntynyt myöskään luottamusta. Nyt ollaan oikealla tiellä kun on perustettu ohjausryhmä. Se on pakottanut eri osapuolet saman pöydän ääreen. Kaivosyhtiö on nyt tehnyt sidosryhmäviestintäsuunnitelman ja ilmoittanut haluavansa lisätä vuorovaikutusta.

Kaivosyhtiöt tarvitsevat sosiaalisen toimiluvan. Sen on oltava niin vahva, että huonollakin säällä

yhtiö saa yhteisön sosiaalisen tuen. Vaikka yhtiö on viestinnässä tehnyt virheitä, sillä on laillinen oikeus suunnitella kaivosta. Ympäristövaikutusten vuoksi suunnittelu on tehtävä vastuullisesti ja huolellisesti.

Matkailulla kuten muillakin alueen sidosryhmillä pitää olla mahdollisuus vaikuttaa.

Mitään peruuttamatonta ei ole kuitenkaan menetetty. Vuorovaikutusprosessi tulee olemaan pitkä, mutta sen aikana on mahdollista tehdä paljon negatiivisten vaikutusten minimoimiseksi.”

PÄÄGEOLOGI Jouko Pakarinen, Hannukainen Mining Oy

Väärinkäsityksistä liioiteltu vaikutuksia

Kaivoshankkeesta on paljon väärinkäsityksiä. Se ei sijaitse keskellä matkailualueita vaan 8-10 kilometrin päässä Ylläksellä, maakuntakaavassa kaivostoiminnan alueeksi varatulla alueella. Maaston muodot tulisivat myös peittämään osan kaivoksen toimintojen näkyvyydestä. Suunnitellun kaivospiirin alueella on vanha louhos ja sivukivikasoja. Ne eivät ole haitanneet matkailun kehittymistä.

Kaivoksen laskettu liikevaihto maltillisella raudan hinnalla arvioituna on 220 miljoonaa eu-

roa vuodessa ja 3850 miljoonaa euroa kaivoksen toiminta-aikana. Esiintymän koko on 130 miljoonaa tonnia. Kaivoksen vuosituotanto olisi 2 miljoonaa tonnia rautarikastetta ja 40000 tonnia kupari-kultarikastetta. Kupari ja kulta tuovat liikevaihdosta puolet. Niitä ei tuotettu Pajalan kaivoksessa.

Rakentaminen on mahdollista aloittaa 2,5-4 vuoden kuluttua. Se työllistää 500 htv:tä/vuosi ja kaivostoiminta 320 htv:tä/vuosi. Sidosryhmäyhteistyössä on jääty takamatkalle, se pitää myöntää.”

Kaivosten ympäristöturvallisuus kaipaa kunnan ohjeistuksia

Talvaara johti selvityksiin, mutta osaaminen on hajallaan eri paikoissa.

STT, Susanna Jääskeläinen

● Kaivosten ympäristöturvallisuutta, vesienhallintaa ja näiden valvontaa koskeissa ohjeistuksissa on edelleen paljon parannettavaa. Vuonna 2012 tapahtuneen Talvaaran kipsisakka-alueen peittäminen jälkeä aiheesta on tehty useita selvityksiä, mutta tekemistä riittää yhä.

Ympäristöministeriön kansliapäällikkö **Hannele Pokka** sanoo,

että kaivosala ylipäänsä on herännyt patojen sortumisiin ja allasongelmiin hitaasti. Myös kaivoksia valvovat viranomaiset tarvitsevat hänen mukaansa yhä lisää osaamista.

– Meillä puuttuu tällä hetkellä asiantuntemusta ja ohjeita, jos katsotaan viranomaispuolelta, tähän kaivospato- ja patoallasosaamiseen.

Pokka sanoo silti uskovansa, että asiat saadaan kuntoon. Pohjimiltaan on aina kaivosyhtiöiden tehtävä huolehtia toiminnan vastuullisuudesta.

– Omistajan vastuuta ei voi delegoida konsulteille eikä viran-

omaisille. Se pitää pitää mielessä.

TIETO ja osaaminen on tällä hetkellä hajallaan viranomaisilla, kaivostoimintaa harjoittavilla yhtiöillä sekä konsulttiyhtiöillä, joilla on alalla iso rooli.

Tällä hetkellä suunnitteilla on esimerkiksi oma ohjeistuksensa kaivosten rakentamistapoihin. Tieto ja osaaminen kaikista kaivosten suunnitteluun, rakentamiseen ja valvontaan liittyvästä koostaisiin yhteen.

Osa ympäristöturvallisuuden kehittämistä kaivosteollisuus teetti Ruotsin kaivosteollisuuden asiantuntijalla **Lars-Åke Lindah-**

lilla selvityksen, jossa hän arvioi, miten ympäristöturvallisuuden näkökohtia on otettu huomioon suomalaiskaivosten vesienhallinnassa. Tähän liittyen hän vieraili Kittilän, Kevitsan ja Siilinjärven Yaran kaivoksilla.

Hänen mukaansa esimerkiksi patojen turvallisuudessa ja sen valvonnassa näyttää olevan parantamisen varaa.

Kunnianhimon tasoa ja esimerkiksi valvontapaikkojen määrää voitaisiin nostaa, jotta ongelmien riskiä edelleen saataisiin pienemmäksi, Lindahl sanoo.

LINDAHLIN mukaan asiantunte-

muksen puute on tuttua myös Ruotsista. Molemmissa maissa kaivosalan osaaminen on paljolti keskittynyt muutamaankonsulttiyhtiöön.

– Meillä on tilanne, jossa ollaan riippuvaisia Ruotsissa ehkä 4-5 konsulttiyhtiöstä, jotka todella osaavat tämän alan. Suomessa määrä on ehkä 2-3 yhtiötä.

Tämä tekee käytännössä mahdolliseksi esimerkiksi ulkopuolisten riippuvuuden arvioinnin tekemisen.

– Pitäisi olla joku riippuvuuden katsomassa, onko se projektin tekemä konsultti välttämättä se, joka tietää kaiken, Pokka sanoo.

osapuolet poteroihin

elujen auttavan hyväksynnän saamisessa Hannukaisen rautakaivokselle.

PEKKA MAUNO

TOIMINNAJUHTAJA Hanna Ylipiessa, Ylläksen matkailuyhdistys.

TUTKIJA Mikko Jokinen, Luonnonvarakeskus.

Kaivos tulisi keskelle matkailualueutta

Ylläksen matkailualue ulottuu Hannukaiseen saakka, joten kaivos sijoituisi matkailualueelle, se on selvä. Kaiken lisäksi Maisematiellä otetaan paljon valokuvia, josta olisi näkymä kaivosalueelle. Matkailun merkitys aluetaloudelle ja erityisesti 700 asukkaan Äkäslömpöpolon kylälle on suuri. Kylässä on muun muassa Suomen suurin K-Market, jota ilman matkailua ei olisi. Matkailu heijastuu myös muihin elinkeinoihin: yksi matkailun euro tuo 56 senttiä liikevaihtoa muille toimialoille.

Matkailun megatrendit ennustavat matkailulle lisää kasvua. Ylläksen matkailu sekä Pallas-Ylläs-kansallispuisto on arvioitu monissa kansainvälisissä arvioissa korkealle. Finnair aloittaa reititlennot Pariisista, Frankfurtista, Lontoosta ja Zürichistä Kittilään. 49 prosenttia ulkomaalaisista ja 38 prosenttia kotimaisista matkailijoista sanoo, että kaivos vaikuttaisi negatiivisesti heidän matkustushalukkuuteensa. Kaivos aiheuttaisi valosaastetta, raskasta liikennettä, vesistö-, melu-, pöly- ja maisemahaittoja.”

Kärjistyneet mielipiteet, konflikti syvenee

Kuusamon ja Kolarin kunnat ovat molemmat matkailukuntia, mutta tavassa suhtautua kaivoksiin on iso ero. Kuusamossa kaivoskeskustelu on koko ajan ollut hyvin kriittistä. Kolarissa ei alkuvaiheessa yleisötalouksissa sanottu mielipidettä. Kaivosvastaaiset ihmiset järjestäytyivät syksyllä 2013, silloin Kolarissa tapahtui suuri muutos, joka tuli yllätyksenä myös kunnan johdolle.

Nyt järjestäytyneen vastustus on johtanut muun muassa siihen, että Pro Ylläs-liike kerää varoja voidakseen palkata asiantuntijoita

auttamaan kaivoksen vastustajia kunnan käynnistämän kaavoitusprosessin yhteydessä. Kunnallisvaaleihin on tulossa vaalilista, jossa ehdokkaat ovat kaivoksen vastustajia. Konflikti syvenee edelleen, ja siitä tulee merkittävä kysymys kunnallisvaaleissa. Ylläksen tunturikyliässä 80 prosenttia asukkaista vastustaa kaivosta, muissa Kolarin kylissä 67 prosenttia kannattaa kaivosta. Tosin vastausprosentti muualla kuin tunturikyliässä oli alhainen. Ei ole täysin selvää, mitä keskimääräinen kolarilainen ajattelee.”

Kemi-kortti tuo kaupungin käden ulottuville

Maiju Ylipiessa

● Kaikki oleellinen Kemistä mahtuu nyt sinunkin taskuusi. Kemin kaupunki julkisti tiistaina mobiilisovellus Cardun ladattavan Kemi-kortin, josta on saatavilla omat versiot kuntalaisille ja vierailijoille. Kemi-kortin kehittämisessä ovat olleet mukana myös Kemiitiimi ja Kemin matkailu.

Kortin yhteydestä löytyy muun muassa päivän tapahtumakalenteri ja lista nähtävyyksistä ja ravintoloista sijaintineen. –Heti kun matkailija astuu jallallaan Kemiin, hän saa tiedot nähtävyyksistä ja majoituspaikoista suoraan taskuunsa, Kemin kaupungin asiakaspäällikkö **Martta Kynsijärvi** kuvailee. –Matkailun kannalta on todel-

la tärkeää, että Cardu-sovellus on niin hyvin levinnyt. Sillä on jo 300000 latausta, huomauttaa tietohallintojohtaja **Reijo Konu**.

Kemiläisten omassa kortissa näkymään kuuluu lisäksi muun muassa kaupungin ajankohtaisia uutisia sekä osallistumiskanava kaupungin suuntaan. Kuntalaisen korttia voi hakea kaupungin nettisivujen kautta.

Korttiin on tulossa myös erilaisia etuja sen käyttäjille: osa vain kuntalaisille, osa kaikille.

–Tavoitteena on saada mukaan mahdollisimman paljon toimijoita, jotta sisältö pysyy kiinnostavana. Yhteistyökuviota yrittysten ja yhdistysten kanssa viritellään koko ajan, kertoo tietohallintosihteeri **Tiina Laukkanen**.

–Kun saamme ihmiset innos-

tumaan ja lataamaan korttia, yhteistyökumppanit innostuvat tekemään parempaa sisältöä, ja se taas tuo lisää lataajia, Reijo Konu kuvailee.

KEMI-KORTTI on tehnyt tuloaan pitkään. Kansliajohtaja **Jukka Vilén** muistelee, että ensimmäiset esitykset kortin tekemisestä tehtiin toistakymmentä vuotta sitten.

Aiemmin kortti on kaatunut siihen, että muovisten korttien hinta olisi noussut liian kalliiksi. Mobiilisovelluksen kautta kortti saatiin nyt toteutettua kustannustehokkaasti. Mobiililaitteetomalla on mahdollisuus tilata itselleen muovikortti, jolloin esimerkiksi tiedon tarjouksista saa tekstiviestillä tai sähköpostitse.

Pikapoli helpottaa ruuhkaa

● **KEMI.** Kemin pikapoli on toiminut helmikuun alusta alkaen Sauvosaaren terveysasemalla. Ajanvaraukset palvelu toimii kello 9–15 arkipäivisin. Poliiklinikalla potilaita ottaa vastaan kaksi sairaanhoitajaa, joilla on mahdollisuus konsultoida ja tarvittaessa myös ohjata asiakas lääkärille. Ensimmäisellä viikolla kolmessa päivässä asiakaskäyntejä oli 95, joista 28 ohjautui lääkärille. Tarkoituksena on, että asiakkaat saadaan nopeasti hoidettua tarkoituksenmukaisesti. Alle kahden kuukauden ikäisiä lapsia ei pikapolilla hoideta.

RANUAN eläinpuiston jääkarhu Manasse.

Jääkarhun kattotöissä ei passaa livetä

● **RANUA.** Kunta hakee urakoi-jaa kattourakalle, jossa remontoitetaan muun muassa jääkarhuhunpesän katto ensi syksynä tai keväällä 2018.

Rakennuslupakäytännön mukaan vesikatteen uusimisessa on noudatettava erityistä varovaisuutta, koska katolta on suora pudotus jääkarhuaitaukseen. Katon pysyvä suoja-kaide on töiden takia otettava irti, mutta reuna on suojattava väliaikaisin kaiderakentein huolellisesti.

Remonttia tarvitaan, koska katon vuotava huopakate on kastellut yläpohjan eristeväliloja. Katto viettää aitauskseta pois päin.

Kunnan kattourakka koskee myös muiden muassa eläinpuiston linnaa ja lintutaloa sekä kirkonkylän koulun uudempaa osaa ja leirintäalueen päärakennusta.

MOBIILISOVELLUS

Kemi-kortti

- Ladattavissa ilmaiseksi mobiilisovellus Cardun kautta.
- Omat versiot kävijöille ja kuntalaisille. Myös muoviversio saatavilla.
- Julkisesta kortista löytyy mm. päivän tapahtumakalenteri, tarjouksia yritysiltä sekä lista nähtävyyksistä, aktiviteeteista, ravintoloista sekä ostos- ja majoitusmahdollisuuksista.
- Kuntalaisille näkyvillä on lisäksi mm. tärkeitä kaupungin uutisia ja palautekanava.
- Korttia aiotaan kehittää lisää tulevaisuudessa.